

Sterilizacija je operativen poseg, pri katerem samici odstranijo jajčnike ali jajčnike in maternico. Kastracija je poseg, pri katerem samcu operativno odstranijo testise, mošnja pa ostane nedotaknjena. Poseg opravijo veterinarji in po dnevu ali dveh je žival že povsem čila.

Razlogi za sterilizacijo in kastracijo:

- parjenje je težko preprečiti,
- preveliko število živali, Sterilizirajte in kastrirajte svoje živali
- pozitiven vpliv na vedenje,
- pozitiven vpliv na zdravje,
- manjša verjetnost, da bo vašega kosmatinca kdo povozil.

Zmotna prepričanja:

- moj ljubljeneček se bo zredil in postal len,
- boljše je, da ima samica enkrat mladiče,
- sterilizirani in kastrirani psi niso dobri čuvaji,
- moj ljubljeneček je čistokrven, rad bi mladičke,
- sterilizacija in kastracija sta prevelik strošek,
- užitek pri parjenju.

Razlogi za sterilizacijo in kastracijo

1. Parjenje je težko preprečiti

Psice se gonijo približno dvakrat letno, cikel traja 21 dni. Mačke se gonijo trikrat ali štirikrat letno, cikel traja 6 do 7 dni. Če se samica ne spari, se lahko gonitev kar nadaljuje v naslednjo. Samci zavohajo samico tudi do 3 km daleč in naredijo vse, da pridejo do nje. Če niso kastrirani, se namreč gonijo vsakič, ko zavohajo gonečo se samico. Zelo težko je parjenje fizično preprečiti.

2. **Preveliko število živali**

Zaradi prevelikega števila živali je v Sloveniji vsako leto zavrženih več kot 4000 psov in mačk. Mnogi teh najdenčkov žalostno končajo (prometne nesreče, evtanazije zaradi gneče v zavetiščih...).

Če bi bilo več steriliziranih in kastriranih živali, bi bilo manj mladičev. Te bi lastniki oddajali najprimernejšim posvojiteljem. Če bi se kasneje zgodilo, da bi žival morala menjati dom, bi bilo več interesentov in zavetišča ne bi bila zadnja postaja na njihovi poti. Sedaj je zaradi prevelikega števila živali težko oddati celo mladiče, kaj šele starejše živali. Zato ljudje večinoma niso preveč "izbirčni" in živali oddajajo tudi manj primernim posvojiteljem. Mnoge žalostne zgodbe so posledica tega.

3. **Pozitiven vpliv na vedenje**

Sterilizirane in kastrirane živali se manj pogosto potepajo oziroma izgubijo. Manj pogosto se tudi pretepajo. So bolj zadovoljne doma in bolj predane. Kastrirani samci ponavadi manj označujejo svoj teren.

4. **Pozitiven vpliv na zdravje**

Pri steriliziranih samicah ni možnosti, da bi zbolele za vnetjem rodil, ki je lahko življenjsko nevarno; po sterilizaciji tudi ni nobene možnosti, da bi zbolele za rakom na maternici. Občutno se zmanjša tudi verjetnost raka na seskih. Kastrirani samci praviloma ne obolevajo za rakom na prostati in modih.

S sterilizacijo in kastracijo žival zaščitimo tudi pred spolno prenosljivimi boleznimi. Psi so med parjenjem izpostavljeni okužbam z bakterijami, ki se lahko razvijejo v zelo neprijetna vnetja sečil. Pri mačkah so spolno prenosljive bolezni mnogo hujše.

Mačji aids je neozdravljivo virusno obolenje, proti kateremu ni cepiva. Virus ni prenosljiv na človeka, a za mačke je usoden. Levkozo prav tako povzroča virus, vendar mačko lahko zaščitimo s cepljenjem. Levkoza in mačji aids se prenašata s parjenjem, pretepi, morda pa tudi z bivanjem v istih prostorih. Življenjska doba okuženih mačk je v veliki meri odvisna od pripravljenosti lastnika, da žival ob vsakem poslabšanju zdravi. Okuženo muco moramo izolirati, da ne bi okužila ostalih. Nikakor ne smemo dopustiti parjenja, ker bi ob tem okužila svojega partnerja in mladiče. Sterilizacija in kastracija sta skoraj popolna zaščita pred obema omenjenima boleznima, ki žal nista redki - okuženih je okoli 30% mačk.

5. **Manjša verjetnost, da bo vašega kosmatinca kdo povozil**

Mnoge živali v obdobju parjenja zbežijo od doma. Zaradi "zaljubljene" zaslepljenosti žal večkrat končajo pod avtomobilskimi gumami. Če se želite izogniti stroškom veterinarske oskrbe za svojega povoženega ljubljencega oziroma pogledu na njegovo zmrcvarjeno truplo, razmislite o sterilizaciji in kastraciji.

Zmotna prepričanja

1. Moj ljubljeneček se bo zredil in postal len

S pravo količino hrane in gibanja se to ne bo zgodilo.

2. Boljše je, da ima samica enkrat mladiče

Raziskave kažejo, da so samice, ki so sterilizirane pred prvo gonitvijo, bolj zdrave.

3. Sterilizirani in kastrirani psi niso dobri čuvaji

Sterilizacija in kastracija ne vplivata na nagonsko čuvanje doma in družine. Na osebnost psa bolj vplivata dednost in okolje kot spolni hormoni.

4. Moj ljubljeneček je čistokrven, rad bi mladičke

Resna vzreja zahteva mnogo časa, znanja in prinaša veliko stroškov. Največji strošek predstavlja zagotovo skrb za zdravje matere, očeta in potomcev (slikanje kolkov in komolcev, vzrejni pregled, razstavljanje, cepljenja itd.).

Zaradi tega vam priporočamo, da pasemskega mladička kupite pri resnih vzrediteljih in se sami z vzrejo ne ukvarjate, če za to nimate pogojev in nujno potrebnega znanja. Če pa želite "le" pasemsko žival brez rodovnika, se bo slej kot prej znašla kakšna tudi v zavetišču.

5. Sterilizacija in kastracija sta prevelik strošek

Stroški sterilizacije so majhni v primerjavi s stroški hranjenja in vzreje mladičev.

6. Užitek pri parjenju

Marsikdo zmotno pripisuje živalim med parjenjem podobne užitke in čustvena stanja, kakor jih ob spolnosti doživljamo ljudje. Pri živalih je parjenje gensko določeno nagonsko vedenje, ki ga ne spremlja ekstatični užitek. V nekaterih primerih je paritev lahko neprijetna ali celo boleča. S sterilizacijo in kastracijo živali odvzamemo nagon po parjenju, zato ne čuti prikrajšanosti ali frustracije. Če pa se žival goni in ji preprečujemo parjenje, ji s tem povzročamo velik stres in frustracijo. Če vas argument o užitkih ne prepriča, pa razmislite o naslednjem: ali bi vi želeli imeti spolne odnose, če bi pri tem vsakič spočeli otroka in bi torej vsakemu užitku sledila ogromna odgovornost?